

ресурсами бюджетних установ шляхом застосування оптимальних механізмів формування і використання бюджетних коштів.

Вивчення досвіду країн Європейського Союзу по організації кошторисного фінансування бюджетних установ свідчить, що найбільша увага має приділятися напрямкам кошторисного фінансування.

Загальноприйнятим є теоретичне положення про пріоритетну роль держави не тільки у фінансовому забезпеченні розвитку бюджетних установ, а й в активному регулюванні нею механізму надання послуг з метою досягнення оптимізації різних джерел фінансування. Проблема ефективного використання фінансових ресурсів повною мірою стосується бюджетних установ. При розробці механізму сучасних фінансово-економічних відносин бюджетних установ в нинішніх умовах суттєвим є питання формування, розподілу і використання фінансових ресурсів, важливою складовою яких є кошти загального та спецфондів. Розвиток бюджетних установ, потребує

удосконалення засобів інформаційного забезпечення цієї сфери діяльності. За цих умов розвиток теорії та практики кошторисного фінансування набуває особливої актуальності.

Зупинимось на методиці, яка забезпечує швидке і повне дослідження фондів кошторису бюджетних установ. З метою належного дослідження фондів кошторису бюджетних установ слід окреслити методичні підходи до планування та виконання кошторису, які наведені у табл. 1. Інформація у періодичних звітах повинна містити дані щодо рівня ефективності використання бюджетними установами коштів з метою повного досягнення запланованих цілей, що пов'язані із виконанням програм та наданням послуг. Але, оскільки доводі часто трапляється ситуація виявлення відхилень діапазонів фактичного фінансування з запланованими показниками при реалізації процесу виконання бюджету, виникає нагальна потреба внесення змін.

Література

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ» від 28.02.2002 № 228 // Офіційний вісник України. - 2002.- № 9. - С.101-103.

2. Гріщенко І.В. Організаційно-методичні засади фінансового контролю формування і використання коштів загального і спеціального фондів кошторису бюджетної установи // Обліково-аналітичне та фінансове забезпечення управління підприємства: міжнародний досвід та вітчизняна практика: збірник наукових праць всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції. Вінниця: Центр підготовки навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2011. – С. 58–60

УДК 336.76

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Мацедонська Н.В. – к.е.н., доцент; Присяжнюк С.В. – к.е.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

В сучасних умовах дуже важливо з'ясувати усі проблеми і фактори, які вплинули на формування і функціонування фінансового ринку. Сьогодні Україна проживає складні етапи свого розвитку, з одного боку політична, економічна, фінансова криза, з іншого – військові дії на Сході, наслідком яких є значний спад економіки, нестача фінансових ресурсів, відсутність стратегічної економічної та соціальної програм розвитку країни. З погляду на це, основним напрямом ефективного і обґрунтованого виходу з цього є розробка національної стратегії розвитку

фінансової системи країни, яка буде сприяти економічному розвитку держави і входженню її до світового економічного простору.

Удосконалення самої фінансової системи, її складових є підґрунтям для національної економіки та усіх напрямів життєдіяльності. У цьому колі питань значне місце займає фінансовий ринок. По-перше, він є одним із складових фінансової системи; по-друге, - забезпечує додатковими фінансовими ресурсами та фінансовими послугами; по-третє - є каталізатором економічного розвитку.

Таблиця 1

Порівняння активів фінансового ринку України до ВВП за 2011-2015 рр.

Показник	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік	Темп приросту, %	
						2015/2011	2015/2014
Співвідношення активів банків до ВВП	0,8	0,8	0,88	0,84	0,67	-16,25	-20,24
Співвідношення ринкової капіталізації до ВВП	0,1	0,22	0,14	0,23	0,05	-50,0	-78,26
Співвідношення біржових контрактів з цінними паперами на фондових ринках до ВВП	0,18	0,19	0,32	0,4	0,15	-16,67	-62,5
Співвідношення активів страхових організацій до ВВП	0,04	0,04	0,05	0,04	0,03	-25,0	-25,0
Співвідношення вартості активів недержавних пенсійних фондів до ВВП	0,0011	0,0012	0,0014	0,0015	0,0011	0	-26,67
Співвідношення кредитів наданих банками до ВВП	0,61	0,58	0,63	0,65	0,52	-14,75	-20,0
Співвідношення депозитів залучених банками до ВВП	0,37	0,4	0,46	0,43	0,38	2,7	-11,63
Співвідношення депозитів залучених банками у домогосподарств до ВВП	0,24	0,26	0,3	0,27	0,22	-8,33	-18,52
Співвідношення активів банків до ВВП	0,8	0,8	0,88	0,84	0,67	-16,25	-20,23
Співвідношення ринкової капіталізації до ВВП	0,1	0,22	0,14	0,23	0,05	-50,0	-78,26

* складено автором на підставі [1]

Протягом 2016 року позитивних змін економіки України не спостерігається, конкретного означеного напрямку реформ і стратегії покращення умов для підприємництва не спостерігається, одночасно закріплюється некомпетентність держаних працівників; залишається невирішеним питання захищеності міноритарних інвесторів на ринку боргових цінних паперів. Відповідно дані умови суттєво впливають на відсутність економічного росту, низький рівень інвестицій, пригнічений стан фінансового ринку, відсутність довіри до банківської системи. При порівнянні активів фінансового ринку України до ВВП у табл. 1 має місце підтвердження вищезазначених фактів щодо фінансового ринку, який характеризується малою кількістю активів, учасників та інструментів. Аналіз даних дозволяє зробити висновки, що вітчизняний фінансовий ринок не виконує в повній мірі свої функції ліквідності, економії на витратах та ціноутворення, що є

наслідком пригніченого стану більшості показників. Одночасно з цим відсутня довгострокова динаміка системного позитивного зростання жодного сектору фінансового ринку.

Спостерігається зменшення небанківського сегменту, у 2015 році на який приходилося 5,5% загального обсягу усіх активів фінансових установ. Також необхідно звернути увагу на те, що структура торговельного балансу ринку є недосконалою, невідпрацьованою, трудомісткою і потребує докорінних змін. Виходячи з цього, 85% обсягу цінних паперів обертаються на тіньовому позабіржовому ринку.

Ось чому, сьогодні гостро постає питання розробки Стратегії розвитку фінансового ринку до 2020 року, де чітко мають бути визначені напрями, форми та методи функціонування державного фінансового ринку як в цілому, так і у діяльності окремих його сегментів. Стратегія фінансового ринку має чітко відображати: важливість становлення фінансового ринку; його

роль та вплив на економічну стабілізацію; вплив на гнучкість всіх складових фінансової системи країни.

Фінансові установи України не мають кваліфікаційних фахівців, надають дуже вузьку низку фінансових послуг, незадовільну якість послуг, не відповідають вимогам функціонування ринку послуг та сучасним вимогам. Тому постає питання державного регулювання, метою якого має бути сприяння та удосконалення функціонування ринку та його сегментів. Але на жаль, цей процес гальмується рядом проблем, серед яких недосконалість законодавчої бази, є прогалини у нормативно-правовій базі, відсутність контролю за учасниками різних сегментів ринку та їх непрофесіоналізм. І як наслідок – з держави здійснюється витік фінансових ресурсів.

Особливу увагу потрібно звернути на те, що більша частка фінансових установ не відповідають міжнародним стандартам, а також вимогам та порядкам, які закріплені документами Європейського Союзу, тому низький рівень послуг, відсутність надійності, платоспроможності та фінансової стійкості [2, с. 45].

З погляду на це, ми вважаємо, що відсутність чіткої стратегії функціонування фінансового ринку та неузгодженість його з нормативно-правовою базою спонукає до проведення корінних змін діяльності ринку як через грошовий ринок (має бути надання довгострокових банківських кредитів галузям економіки), так і через ринок капіталу (емісію пайових і цінних паперів). Тому для вирішення вищезазначених проблем фінансовий ринок має бути ринково орієнтований та спрямований на фінансування у довгостроковому періоді економічного зростання у цілому і окремих галузях.

Важливим постає питання наявності зарубіжних інвесторів та фондового ринку, але на жаль, сьогодні у державі спостерігається тенденція відтоку іноземного капіталу. Це зумовлено тим, що у країні:

- відсутня політична стабільність;
- економічний спад, що безпосередньо впливає на макроекономічне середовище;
- протиріччя у нормативно-законодавчій базі, яка не сприяє притоку капіталу та захисту прав інвестора;
- нестабільна грошово-кредитна політика країни;

слабо розвинутий фінансовий ринок з недосконалою системою управління.

Зарубіжний досвід залучення інвестицій свідчить, що таким основним джерелом є публічне розміщення акцій. Проте вітчизняний фінансовий ринок не в повному обсязі практикує такий досвід. Ми вважаємо, що впровадження розміщення на українському фінансовому ринку публічних акцій буде сприяти: притоку фінансових ресурсів в економіку та її галузей; ліквідності фінансового ринку та його сегменту – фондового ринку; зростанню вітчизняних компаній та фінансовій їх стабілізації.

Для цього, на нашу думку, необхідно:

- відрегулювати практику корпоративного управління;
- розробити перспективну стратегію розвитку та ефективного функціонування фінансового ринку;
- врегулювати нормативно-законодавчу основу процедури щодо емісії конвертованих облігацій, їх обігу, державної регуляторної політики ведення господарської діяльності.

Література

1. Консолідовані звітні дані за 2007-2015 рр. / Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nfp.gov.ua/content/konsoli!dovani!zvitni!dani.html>.

2. Демьохін А. В. Україна на міжнародному ринку фінансових послуг / А. В. Демьохін // Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова. - 2016. - Вип. 4 (46). - Т.21. - С. 44-47.

УДК 336.7

ВПЛИВ БАНКІВ З ІНОЗЕМНИМ КАПІТАЛОМ НА ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Штефан Л.Б. – к.е.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Процес глобалізації є об'єктивним процесом, який базується на економічних законах, дію яких неможливо зупинити. В цьому контексті проникнення іноземного капіталу в

національні економіки теж є закономірним процесом, який відбувається в тому числі і шляхом інтеграції іноземного капіталу в банківські системи країн.